

Nieuwjaarstoespraak 2019-2020 burgemeester Kolff, Dordrecht

Geachte aanwezigen, beste mensen, stadsgenoten, Dordtenaren en Dordtenezen,

Heel hartelijk welkom bij de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Dordrecht. Een belangrijk moment in het jaar, waar we traditiegetrouw terug kijken op het afgelopen jaar en vooruit blikken naar wat komend jaar ons brengt.

De jaarwisseling zelf is in Dordrecht relatief rustig verlopen. De binnenstad was voor het eerst een vuurwerkvrije zone en in praktijk was het er ook daadwerkelijk een stuk rustiger. Vele stadsgenoten konden genieten van de centrale vuurwerkshow op het drierivierenpunt. Toch is landelijk gezien en ook in onze stad de inzet van de hulpdiensten, het letsel aan personen en de schade aan publieke en private bezittingen jaarlijks buitensporig. Zoals het er nu uitziet dit jaar in Dordrecht weer meer dan 60.000 euro schade aan publieke eigendommen. Kennelijk is de jaarwisseling voor een flink aantal lieden een vrijbrief om absurd gedrag te gaan vertonen. Een landelijk verbod op knalvuurwerk en pijlen ligt voor de hand. En aangezien handhaving daarop nog lastiger is dan nu, moet ook de verkoop en handel aan banden worden gelegd. Het meeste illegale en zwaardere vuurwerk komt uit landen als Italië, Polen via Duitsland of België onze kant op. Wat mij betreft aanpakken dus op Europees niveau. Hier ligt een schone taak voor Brussel. Als Europa voorschrijft hoe krom een banaan moet zijn, lijkt het me dat men ook deze jaarlijkse massale handel in explosieven zou moeten willen stoppen.

Zo. Terug naar onze eigen stad. Deze jaarwisseling is voor Dordrecht extra bijzonder. We kijken niet alleen een jaar terug en vooruit, maar kijken ook 800 jaar terug toen onze stad als eerste stad van Holland volledige stadsrechten kreeg. En we kijken tenminste 10 jaar vooruit, naar Dordt in 2030. Het jaar 2020 als kantelpunt voor onze stad die zo hard werkt aan haar toekomst. Dordrecht wil in 2030 in elk geval een nog betere versie van zichzelf zijn. Met een beter woning- en banenaanbod, breder onderwijs, meer inwoners en modernere infrastructuur. Een stad die leeft, die wat te bieden heeft voor jong en oud, die zich ontwikkelt, die modern is en duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. Een stad die zich verantwoordelijk voelt en gedraagt voor de regio om haar heen, maar bovenal een zelfbewuste centrumstad die zichzelf en daarmee diezelfde regio niet tekort doet. Kortom enerzijds een historische, anderzijds een toekomstbestendige en succesvolle stad.

Als ik aan de zomervakantie van komend jaar denk, schat ik in dat mijn vrouw en ik druk zullen zijn met luiers, kikkerbadjes, zonnehoedjes, opblaasbare zwembandjes en al wat dies meer zij. Afgelopen zomer echter, kon ik nog heerlijk rustig wat boeken lezen. Zo las ik de biografie van oud-premier Ruud Lubbers. Een dikke pil, met tal van hoogte- en dieptepunten uit zijn politieke en privéleven. Wat er voor mij uitsprong was zijn citaat: "de kern is dat mensen boodschap hebben aan elkaar". En zoals wethouder Van der Linden dan zegt: "zo is het ook!".

Één van de vele kleine ontmoetingen die ik de afgelopen tijd had, typeert dat. Ik stond met mijn auto bij een benzinestation in Dordt toen een jongen met een scheve pet, vermoedelijk van Turkse komaf, mij aansprak: "Hey! Jij bent toch onze burgemeester? Niet normaal man. In Turkije zou een burgemeester nooit zelf tanken. Supervet!", zei hij. We raakten aan de praat en hadden een kort, maar erg leuk gesprekje. We verplaatsten ons even in elkaars wereld en hadden boodschap aan elkaar.

Dames en heren, ik sprak net over de nodige ingrediënten voor een toekomstbestendig en succesvol Dordrecht, maar uiteindelijk maken onze inwoners samen onze stad. "Wij maken Dordt" is niet voor niets ons nieuwe motto! In een succesvol Dordt doet iedereen ertoe en hebben mensen boodschap aan elkaar.

Dat wij Dordtenaren dat kunnen, bleek het afgelopen jaar op meerdere mooie momenten. Met vereende krachten werd een prachtig programma rondom 400 jaar Synode georganiseerd. En we werden evenementenstad van het jaar, mede door onze eigen sterke evenementen zoals Big Rivers. Maar ook mooie edities van Koningsdag, het EK shorttrack, Wantijpop, Dordt Pride, de City Swim, de Zomerkermis, de Avondvierdaagse, PK's for kids, Flow en tal van andere evenementen en gebeurtenissen waarbij Dordtenaren de handen uit de mouwen steken voor elkaar en boodschap hebben aan elkaar. Maar ook de organisatie van nationale evenementen droeg bij aan het predikaat evenementenstad én aan het gevoel van saamhorigheid. Zo vond op 18 april 2019 The Passion plaats in Dordrecht. Een prachtig spektakel waar veel mensen samen hard aan hebben gewerkt en waarbij Dordrecht zich van haar beste kant liet zien. De Dordtenaren waren trots en het thema 'je bent niet alleen' kreeg terecht een prominente en actieve invulling. Tot op de dag van vandaag. Eenzaamheid is een hardnekkig en droevig fenomeen, ook hier. Laten we dit fenomeen door saamhorigheid en boodschap hebben aan elkaar snel van ons eiland af jagen.

In 2019 verbroederde onze stad ook op verdrietige momenten, met name in en rond de afgelopen zomer: ik denk aan de langdurige vermissing en dood van onze stadsgenoot Dirk Dalebout. Vrijwel de hele stad leefde wekenlang met de familie mee. Maar ook het tragische ongeval in Spanje waarbij de 14-jarige Arend veel te jong om het leven kwam en zijn familie, vrienden en klasgenoten op het Johan de Witt-gymnasium geschokt achterliet. Ik denk aan het bootongeluk waarbij een 51-jarige vrouw om het leven kwam, maar een groep alerte omstanders haar 16-jarige dochter wist te redden. En ik denk natuurlijk aan alle familieleden, vrienden en naasten van de slachtoffers van het familiedrama dat zich op 9 september in de al eerder zo zwaar getroffen wijk Sterrenburg afspeelde. Familie steunde elkaar, evenals vrienden, buurtgenoten, klas- en teamgenootjes. Alle intense gesprekken en met name ook die met de naaste familieleden hebben ook op mij persoonlijk diepe indruk gemaakt. Wie elkaar bij dit drama ook terecht steunden en ons aller steun van harte verdienen, zijn onze geweldige mensen van de politie. Een hard getroffen organisatie op deze dag, maar wel vanaf het eerste, vreselijke moment volledig paraat. En uiterst professioneel!

Sowieso wil ik op deze plek mijn hartelijke dank uitspreken aan alle hulpdiensten voor hun inzet in 2019. We hoeven maar naar het journaal te kijken of op een willekeurig moment naar het Malieveld te gaan en we zien dat verschillende beroepsgroepen zoals docenten, zorgverleners, hulpverleners en technici - alleen al door onbeïnvloedbare demografische ontwikkelingen - te veel uitgedund raken. Het is des te indrukwekkender als je ziet wat onze mensen van politie, brandweer, handhaving, ambulance, reddingsbrigade en andere hulpverleners soms allemaal moeten doorstaan en wat ze klaarspelen. Laten we komend jaar ook wat meer boodschap hebben aan alle hulpverleners en beginnen met een warm applaus voor hen!

Dames en heren, boodschap hebben aan elkaar betekent ook dat iedereen beseft dat Dordrecht een heel diverse stad is, met sinds afgelopen jaar weer ruim 119.000 inwoners van meer dan 120 nationaliteiten. In zo'n stad is het lang niet altijd eenvoudig om jong of juist om oud te zijn, om Jood te zijn of Moslim, om arm te zijn of werkloos, om homo te zijn, supporter van FC Dordt of leraar, agent, politicus of verpleegster. Iedere inwoner heeft het wel eens zwaar, maar soms maken we het elkaar vooral onnodig moeilijk of gunnen we elkaar geen eigen identiteit. En dat in de stad waar we ruim 400 jaar geleden tijdens de Synode al leerden dat we eenheid alleen kunnen bereiken door elkaars verschillen te accepteren. Laten we dat dit jaar nog meer doen door ons wat meer in elkaar te verplaatsen. Wat meer boodschap hebben aan elkaar dus.

Zoals oud-wethouder Reynvaan die meteen klaarstond om gedurende een aantal maanden in te vallen toen wethouder Sleeking tijdelijk was uitgeschakeld. Hij is gelukkig goed hersteld. Of zoals onze kinderburgemeester Marije Vennix, hier ook aanwezig, die zich inspant namens de Dordtse kinderen en zich onder andere drukmaakt om een beter milieu. En ook zoals de buurtbewoners uit de Dordtse Hout die recent langs de deuren gingen voor hun 73-jarige krantenbezorger Adriaan Jan Kleinjan. Door een beenbreuk kon hij zijn eindejaarsfooien niet zelf ophalen en zo kreeg hij toch een mooi bedrag bij elkaar. Dat is nog eens boodschap hebben aan elkaar!

Bescheiden, soms wat mopperige eilandbewoners zijn we ook, met een vleugje calvinistische terughoudendheid. Waarmee kwam een van de beste ziekenhuizen van het land, ons eigen Albert Schweitzer, afgelopen februari in het nieuws? Was de patienttevredenscore beneden alle peil? Faalden de artsen en verpleegkundigen? Nee, de kleur van de nieuwe dekbedden (te weten 'taupe') viel niet bij alle patiënten in goede aarde. Je zou bijna denken dat onze stad af is!

Niets is echter minder waar. We durven soms maar met moeite en enige schroom te fantaseren over een grootse toekomst voor onze oude stad. Van stevige plannen voor een nieuwe spoorzone, een Spuiboulevard en van een tunnel of omleiding om die vreselijke goederentreinen met gevaarlijke stoffen definitief uit onze stad te laten verdwijnen. Het komt allemaal niet vanzelf. Het gaat echt alleen gebeuren als we groter denken, durven te dromen en fantaseren en groot agenderen. Zonder dromen en fantasie blijft alles zoals het is en hobbelen we zelfs achteruit. De Duitse wetenschapper, filosoof, schrijver en staatsman Goethe zei al: 'Je moet over voldoende fantasie beschikken om de werkelijkheid aan te kunnen'. Zullen we komend jaar met elkaar wat grootser denken, de blik wat ruimer stellen, wat trotser zijn op onze stad en op elkaar? En wat meer dromen en fantaseren? Er is overigens nu al zoveel om trots op te zijn. Niet voor niets noemde de Engelse krant 'The Times' Dordrecht afgelopen april een 'verborgen juweel'.

Een vooruitblik naar 2020 brengt ons als vanzelf bij de activiteiten rondom 800 jaar stadsrechten: onder andere een unieke tentoonstelling in het Dordrechts museum vanaf september ter gelegenheid van het 400e geboortejaar van Albert Cuyp en 5 februari een mooie opening van het feestjaar in Kunstmin. Een feestjaar dat vooral in en met de wijken gevierd gaat worden en waar vrijwel alle Dordtenaren iets van gaan merken. Voordien openen we ook de Dordtse inbreng rondom 75 jaar bevrijding. Het herdenkingsjaar openen we in Dordrecht op 27 januari met onze bijdrage aan het nationaal monument dat alle dorpen en steden verenigt van waar uit Joodse landgenoten zijn gedeporteerd. Verder een prachtig programma waarmee recht wordt gedaan aan het einde van de ook voor Dordrecht zo zwarte periode van de Tweede Wereldoorlog.

Dames en heren: al met al een bijzonder jaar waarin we de trots van de Dordtenaar op de eigen stad willen vergroten. Wat mij betreft in ieder geval een jaar waarin we onze fantasie prikkelen en meer dan ooit boodschap hebben aan elkaar. Wij maken Dordt! Ik wens u een geweldig 2020!